

Ispitna pitanja iz predmeta

KRIMINOLOGIJA

Školska 2019/2020. godina

(Ispitna pitanja važe za sve studente bez obzira na godinu upisa)

Prvo pitanje.....

1. Osnovni pojmovi u kriminologiji – kriminalni fenomen, zločin, kriminalitet, antisocijalno ponašanje, socijalna devijacija, delinkvencija
2. Osnovni pojmovi u kriminologiji – kriminalac i prestupnik, kriminalizacija, viktimizacija, neformalna i formalna socijalna kontrola
3. Definicija kriminologije i njene bitne crte kao nauke
4. Predmet kriminologije; različita shvatanja zločina kao predmeta kriminologije
5. Uža i šira odredba zločina
6. Zločin i devijantnost
7. Odnos kriminologije sa drugim krivičnim naukama (krivično pravo, kriminalna politika, penologija, kriminalistika)
8. Kriminologija i kriminološke discipline
9. Postupak naučnog saznanja, metod i predmet istraživanja, metod i teorija
10. Podela kriminoloških metoda prema prirodi podataka i prema načinu pristupanja predmetu
11. Istorijske, komparativne i studije predviđanja
12. Klinički metod i prognoza kriminalnog ponašanja; izučavanje faktora rizika
13. Anamnestički metodi; posmatranje sa učestvovanjem
14. Nenametljiva posmatranja; dokumentaciona i analiza sadržaja; meta-analiza; mapiranje kriminaliteta
15. Uzorak i tehnike izbora uzorka
16. Intervju i anketa

17. Ankete viktimizacije
18. Ispitivanje straha od kriminaliteta (fear of crime) i ranjivosti (vulnerability)
19. Longitudinalno ispitivanje
20. Eksperiment
21. Primena statističkih metoda; metod korelacije; statističke evidencije kriminaliteta – podaci koje sadrže
22. Podela i kritika statističkih evidencija
23. Tamna brojka kriminaliteta i metodi za izučavanje tamne brojke
24. Brojka preuveličavanja
25. Fenomenološka dimenzija kriminalne pojave; podaci o kriminalitetu: uporedni podaci
26. Države sa visokom stopom kriminaliteta: podaci i objašnjenje
27. Države sa niskom stopom kriminaliteta: podaci i objašnjenje; studija F. Adler
28. Struktura i tendencije kriminaliteta u Srbiji: kriminalitet punoletnih i maloletnih lica
29. Tipologija dela i učinilaca; zločini mržnje

Drugo pitanje.....

30. Nasilnički kriminalitet: pojam, koreni i oblici nasilja
31. Nasilnički kriminalitet: noviji oblici
32. Imovinski kriminalitet – pojam, vrste i reagovanja građana; vandalizam; situacioni i konvencionalni;
33. Kriminalitet korporacija i kriminalitet belog okovratnika
34. Korupcija kao oblik kriminaliteta belog okovratnika
35. Kompjuterski kriminalitet kao oblik kriminaliteta belog okovratnika
36. Organizovani kriminalitet; Transnacionalni organizovani kriminalitet (trgovina ljudima)

37. Politički kriminalitet; terorizam
38. Saobraćajni kriminalitet
39. Etiološka dimenzija kriminalne pojave: dva pristupa u objašnjenju uzročnosti u kriminologiji; pokušaj objašnjenja kauzaliteta; švedski primer
40. Dejstvo kriminogenih faktora u razdobljima relativnog društvenog mira
41. Dejstvo kriminogenih faktora u razdobljima socijalnih potresa
42. Bolesti zavisnosti kao individualni kriminogeni činioci
43. Ličnost prestupnika i nedostatak samokontrole kao individualni kriminogeni činioci
44. Kriminalna karijera
45. Viktimološka dimenzija kriminalne pojave (teorija o životnom stilu; podela žrtava)
46. Delikti bez žrtve
47. Imidž zločina i mitovi o njemu
48. Neformalna reakcija na zločin i kriminalitet
49. Određivanje granica krivične represije (dinamika inkriminacija; hiperkriminalizacija; dekriminalizacija; inkriminalizacija)
50. Određivanje oštine krivične represije (suština kazne i svrha kažnjavanja; pravila o odmeravanju kazni)
51. Tendencije u izricanju krivičnih sankcija u Srbiji (vrste i težina izrečenih sankcija; zamerke delovanju sudova; odnos zaprečenih i izrečenih sankcija)
52. Novi trendovi u kontroli kriminaliteta (krugovi odgovornosti; restitutivna i restorativna pravda)
53. Dva pristupa postupku prema maloletnicima

Treće pitanje.....

54. Klasična škola – Začetnici i najznačajniji predstavnici; osnove učenja i kritika
55. Savremeni neoklasicizam i desni realizam

56. Pozitivistička orijentacija u kriminologiji: kartografska antropološka, italijanska škola – Lombroso, Garofalo, Ferri
57. Biološka shvatanja
58. Psihološka shvatanja: psihoanalitičko objašnjenje; teorija inteligencije
59. Psihološka shvatanja: Eysenckova teorija ličnosti; psihopatija i zločin
60. Sociološka shvatanja: škola društvene sredine; sociološka škola; teorija istorijskog materijalizma (Bonger)
61. Ekološka teorija i teorije o učenju
62. Teorije kulturnog konflikta i raskoraka
63. Teorije društvenog pritiska (Merton, Cloward i Ohlin, Sykes i Matza)
64. Kontrolne teorije (Reiss i Nye; Reckless; Hirshi)
65. Interakcionizam i teorija etiketiranja
66. Nova društvena odbrana i radikalna kriminologija (rani radovi)
67. Kritička kriminologija danas: Hulsman, levi realizam, Taylor
68. Kritička kriminologija danas: postmodernizam, mirotvorni pravac, abolicionizam
69. Feministički pristup u kriminologiji
70. Teorije racionalnog izbora (teorija o zločinu kao izabranom ponašanju i teorija rutinske aktivnosti)
71. Nove teorije životne sredine
72. Teorije kulturalne kriminologije
73. Teorije o muškosti
74. Teorije o postidiivanju i komunitarnom poretku
75. Teorije životnog ciklusa
76. Integrativne teorije
77. Triangulacija teorija

LITERATURA:

Obavezna literatura:

Dorđe Ignjatović, Kriminologija, Četrnaesto izmenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet, Beograd, 2018.

Dorđe Ignjatović, Teorije u kriminologiji, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, 2009 ili novije izdanje, str. 15 – 148.

Ivana Simović-Hiber, Okviri viktimologije, Fakultet bezbednosti, Beograd, 2009.

Dopunska literatura:

Dorđe Ignjatović, Teorije u kriminologiji (Deo III – Izbor tekstova), Beograd, 2009 ili novije izdanje.

Dorđe Ignjatović, Metodologija istraživanja kriminaliteta, Beograd, 2009 ili novije izdanje.

SISTEM OCENJIVANJA:

- Ocena iz kriminologije predstavlja zbir bodova osvojenih predispitnim aktivnostima i završnim ispitom.

- Osnovna predispitna obaveza je polaganje kolokvijuma.

Kolokvijum obuhvata gradivo drugog ispitnog pitanja (od 30. do 53. pitanja). Na kolokvijumu se može dobiti maksimum 20 bodova. Studenti koji dobiju minimum 11 bodova položili su kolokvijum i oslobođeni su polaganja tog dela na završnom ispitu. Studenti koji osvoje manje od 11 bodova moraće da polažu i gradivo s kolokvijuma na završnom ispitu, ali će im biti upisani ostvareni bodovi.

- Završni ispit se sastoji iz pismenog (obavezan) i usmenog (fakultativan) dela. Svi studenti moraju da polažu pismeni deo ispita na kojem mogu da dobiju najviše ocenu 6. Za višu ocenu neophodno je izaći na usmeni deo ispita koji se održava istog dana kada i pismeni, nakon saopštavanja rezultata pismenog dela ispita, pri čemu je ocena 6 sa pismenog dela zagantovana odnosno na nju ne utiče rezultat usmenog dela ispita. Na usmenom se polaže ista materija kao i na pismenom delu ispita koja, ukoliko je položen kolokvijum, obuhvata prvo (od 1. do 29. pitanja) i treće (od 54. do 77. pitanja) ispitno pitanje. Studenti koji nemaju položen kolokvijum polažu sva tri dela, kako na pismenom tako i na usmenom delu ispita.

- Položeni kolokvijum se priznaje u tekućoj školskoj godini, zaključno sa septembarskim ispitnim rokom.